

Inhoud

1 Een gynaecologische klacht	9
<i>W.C.M. Weijmar Schultz en V. Faber</i>	
2 Klachten van stemmingsproblematiek in de tweede cyclushelft (premenstruele klachten)	23
<i>J.H. Schagen van Leeuwen</i>	
3 Een vrouw die geen zin heeft in vrijen	33
<i>H.W. van Lunsen</i>	
4 Een vrouw die klaagt over pijn bij gemeenschap (dyspareunie)	39
<i>E.M.T. Laan</i>	
5 Een jonge vrouw die verkracht is	47
<i>K.M. Paarlberg</i>	
6 Een seksueel misbruikte vrouw	55
<i>W.C.M. Weijmar Schultz</i>	
7 Vaginisme	63
<i>W.C.M. Weijmar Schultz</i>	
8 Te grote schaamlippen	73
<i>H.W. van Lunsen</i>	
9 Een meisje met een primaire amenorroe	79
<i>J.A. Land</i>	
10 Een onregelmatige cyclus	87
<i>C.B. Lambalk en M.H.A. van Hooff</i>	
11 Een jonge vrouw met een secundaire amenorroe	99
<i>J.S.E. Laven</i>	
12 Hevige menstruaties	109
<i>H.A.M. Brölmann</i>	
13 Pijn tijdens de eisprong	115
<i>F.M. Helmerhorst</i>	
14 Tussentijds bloedverlies	119
<i>M.H. Emanuel</i>	

15 Een vrouw met bloedverlies bij de coïtus <i>F. Scheele</i>	125
16 Hinderlijke vaginale afscheiding <i>A.H. Adriaanse en O.P. Bleker</i>	129
17 Het laten maken van een baarmoederhalsuitstrijkje <i>M.J.E. Mourits en N. Reesink-Peters</i>	135
18 Beginnen met de pil <i>F.J.M.E. Roumen</i>	145
19 Ongewenst zwanger <i>G. Kleiverda</i>	155
20 Een paar met ongewenste kinderloosheid <i>F.J.M. Broekmans</i>	165
21 Buikpijn na in-vitrofertilisatie <i>D.D.M. Braat</i>	175
22 Buikpijn na intra-uteriene inseminatie (IUI) <i>B.J. Cohlen</i>	181
23 Een DES-dochter met contactbloedingen <i>Th.J.M. Helmerhorst</i>	189
24 Een vrouw met sterilisatiewens <i>F.W. Jansen</i>	199
25 Een vrouw met een refertilisatieverzoek <i>G.C.M. Trimbos-Kemper</i>	205
26 Een vrouw met secundaire amenorroe op 38-jarige leeftijd <i>Y.M. van Kasteren, F. Janse en F.J.M. Broekmans</i>	213
27 Overgangsklachten <i>P.H.M. van de Weijer</i>	223
28 Bloedverlies na de menopauze <i>L.F.A.G. Massuger</i>	235
29 Een vrouw met klachten van een verzakking <i>M.E. Vierhout</i>	241

30 Een vrouw met ongewild verlies van urine <i>M.E. Vierhout</i>	247
31 Een oude mevrouw met een steeds dikker wordende buik <i>R.H.M. Verheijen</i>	255
32 Een oude mevrouw met een slecht genezend wondje aan de vulva <i>J.A. de Hullu</i>	261
33 Dokter ik ben zwanger! Wat nu? <i>M. Pel</i>	271
34 Klachten ten gevolge van de zwangerschap <i>M.E.A. Spaanderman</i>	279
35 Een zwangere met een intra-uteriene vruchtdood in haar voorgeschiedenis <i>J.J.H.M. Erwich</i>	287
36 Een vrouw die afvalt in de zwangerschap <i>J.J. Duvekot</i>	293
37 Een zwangere met angst voor een afwijkend kind <i>H.I.J. Wildschut</i>	299
38 Een zwangere met koorts <i>A.H. Adriaanse en M.H.B. Heres</i>	309
39 Een zwangere met buikpijn <i>J.M.M. van Lith</i>	315
40 Een zwangere met een hoge bloeddruk <i>A.J. van Loon</i>	323
41 Een zwangere met bovenbuikpijn <i>S.G. Oei</i>	333
42 Vaginaal bloedverlies in de eerste helft van de zwangerschap <i>P.J. Hajenius</i>	339
43 Vaginaal bloedverlies in de tweede helft van de zwangerschap <i>H. Wolf</i>	353
44 Een dikke zwangere <i>J.J. Duvekot</i>	363

45 Een zwangere die geen leven meer voelt	369
<i>K.M. Sollié-Szarynska</i>	
46 Een zwangere met vruchtwaterverlies	375
<i>M.W.M. de Laat</i>	
47 Een zwangere met harde buiken	381
<i>L.D.E. Wijnberger</i>	
48 Een zwangere met intra-uteriene groeivertraging	391
<i>M.G. van Pampus</i>	
49 Een zwangere met positieve dyscongruentie	399
<i>P.P. van den Berg</i>	
50 Een zwangere die geen borstvoeding wil geven	407
<i>M. Pel</i>	
51 Een kraamvrouw met koorts	415
<i>A.H. Adriaanse</i>	
Afkortingen	423
Medewerkers	427
Register	431

Van de redactie

Het analyseren van een medische klacht kan lastig zijn. Maar het is gelukkig goed te leren. Het probleem van de patiënt wordt daartoe vaak als uitgangspunt gekozen.

In dit boek vormt het probleem van de patiënt dan ook het startpunt voor het denken en redeneren. Per casus wordt nagegaan wat het probleem eigenlijk precies is, welke kennis voor de oplossing van het probleem beschikbaar moet zijn, hoe het gesprek over het probleem zou kunnen verlopen, welke aanvullende diagnostische gegevens verzameld moeten worden, hoe tot een waarschijnlijkheidsdiagnose besloten wordt en voor welke therapie men kiest. Daarbij probeert de arts zich voortdurend bewust te zijn van de maatschappelijke context van de patiënt. Ook is het essentieel om na het afronden van het consult een ogenblik voor reflectie in te ruimen.

Voor de gynaecologie, obstetrie en voortplantingsgeneeskunde zijn vijftig veelvoorkomende problemen geïdentificeerd en deze zijn vervolgens uitgewerkt door een grote groep auteurs. Het ene probleem vraagt om een uitgebreidere analyse dan het andere; lange en korte bijdragen wisselen elkaar af. De bespreking van de problemen wordt gekenmerkt door een mix van wetenschappelijke kennis en eigen klinische ervaringen, hetgeen een reëel beeld geeft van de dagelijkse praktijk. Omdat het gynaecologisch consult en het gynaecologisch onderzoek zowel door de patiënt als door de arts als beladen worden ervaren, is het eerste hoofdstuk van dit boek geheel daaraan gewijd.

Ik ben de auteurs dankbaar voor hun bijdragen aan deze tweede editie. De casussen uit de eerste editie zijn waar nodig geactualiseerd en aangepast. Met elkaar beschrijven de auteurs een heel groot spreekuur waarvan veel valt te leren. Per bijdrage worden enkele relevante referenties gegeven. Regelmatig wordt verwezen naar richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG). Deze richtlijnen zijn te vinden op de altijd actuele website van de NVOG (www.nvog.nl). Daar wordt ook een ruim aanbod aan voorlichtingsbrochures voor patiënten gevonden.

Maas Jan Heineman
Amsterdam, oktober 2011